

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

קי.

עין משפט גד מצוה

א נמי פ"ג מהל' אכל
הל' ח;
ב נמי פ"ה מהל' מלכס
הל' ג;

א) ק"א יעשה רכ"ו
ולא ישתה מדי ויעשה
לכ"ו, ב) נכנסות י"ט.
זמ"ג, ג) נכנסות ח"ג;
ד) וסגדו כ' ב"ק
ה) כ"ד ק' יעמוד ע"ג;
ו) בכבודו ו' ו' ו' ו'
כ"א,

תורה אור השלם

1. ישא ה' פניו אליך
וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁעוּלָהּ;
במדבר י ב
2. וְיִרְדַּף ה' וְיִשְׁמָדֶךָ;
במדבר י ב

הגהות הב"ח

א) ר"ש ד"ה לטובה
מנטרף לרעה לא
מצטרף אם שמה ט'
במדבר י ב

מוסף רש"י

עשרה כוסות. להיטות
לו בשמה דכתיב (משל
לא) מי שבר לזכור ויון
למרי נפש (בכובות ח).
שהמלך פורץ גדר.
גדלות של אחרים, לעשות
לו דרך. קר מצבות
לכרסו או לכרסו יבנות
שו: ושי"ו סנהדרין ב' א':
פורץ גדר שדה אחרים
לעשות לו דרך ולחלוטין
שלו, דלמיתן צ"ב (ט"ז)
דרך המלך אין לה שיעור
ב"ק ט' ו' ולא יעו יעו
ותמלך, ובפסיקתא
התקן נקטא ב' מקרא,
ונראה ענין דמכתב
לגמל רוס לנבי מלחמו
קדיש גדלו משל אחי,
כדדקדקו נמי ויסקן הגזיל
מלחמו (רשב"ם ב"ב ג"ג).

מוסף תוספות

א. שיהיה יושב שם בקבע
אין זו פנינה. מוס' ב"מ
פד.

מלוא בלגפי נפשה היא. ואין מנטרפין זה לזה: **אמאי נמלך הוא.** ואין מנטרפין לווגות: **הכי קאמר לא יאכל חרי ויעשה לרכיו אפילו פעם אחת.** או אם שמה לא ישמש: **דילמא חליש.** מחמת תשמיש אידי דזווגות קאי מיתרע: **שלא ראה פני השוק.** בין כוס לכוס: **ולא אמרן.** דמרעי ליה זוגות אללא ללאת לדרך אחר הזוגות אבל לעמוד צביתו לית לן צה: **מני כשורי.** כששומה כוס זה מסתכל בצוקרה זו וכשואף אותה שני מסתכל בשאללה ולפי חשבון הקורות מודהר צווגות: **כי הוה שפי חד כסא מנקטא פרי כסי.** דהוו להו תלתא: **אדם תשוב שאני.** דמקרי שדים נפשייהו לאזוקי: **עשרה** כוסות דמים האכל מפרש טעמא כמזבות צפ"ק (דף ה'): **שלוש.** מיצה שציעית לשא ה' פניו אליך וגו': **לעונה מצטרף.** אם שמה שצעה וזמר עמיה: **אפקינהו לרבנן בארבעה.** ושהיה את השמיני און שמיני מצטרף פעמים הרבה כשהיו נפטרים ממנו היה משקן ויש פעמים שלא היה משקן ושהיה את השמיני ונפטרין: **דאוסנן פפקא הוה.** שהיה רגיל להקשות בשעת הדרשה: **לא אפקרי מוין.** ולא חיישין לווגות: **בפרי.** כסי קטלינא ליה משום זוגות: **איפקרי ונפיק.** צווגות מאי מקמיה: **זקפא.** אגודל: **ואי שמע קלא.** ואפילו קול אדם או אשה דלמך ארבעה נימא אינו ממש: **רישטינהי דנשים כשפניות.** השולטת עליהם אמרה לי דבר זה: **הכי חמימי בדיוקולי בוויא.** זואה חמה כסלים נקודים וקולוים: **לפומייכו נשי חרשייתא.** יודמנו לפיכס נשים כשפניות: **קרה קרחיי.** יהי רצון שימרטו אותן שערות שלכס שאתן מכשפות צהן: **פרח פרחייכו.** ישא הרוח אותן פירורי לחם שאתן מכשפות צהן: **איבדור רשב"ג**

מלוא בלגפי נפשה היא. ואין מנטרפין זה לזה: **אמאי נמלך הוא.** ואין מנטרפין לווגות: **הכי קאמר לא יאכל חרי ויעשה לרכיו אפילו פעם אחת.** או אם שמה לא ישמש: **דילמא חליש.** מחמת תשמיש אידי דזווגות קאי מיתרע: **שלא ראה פני השוק.** בין כוס לכוס: **ולא אמרן.** דמרעי ליה זוגות אללא ללאת לדרך אחר הזוגות אבל לעמוד צביתו לית לן צה: **מני כשורי.** כששומה כוס זה מסתכל בצוקרה זו וכשואף אותה שני מסתכל בשאללה ולפי חשבון הקורות מודהר צווגות: **כי הוה שפי חד כסא מנקטא פרי כסי.** דהוו להו תלתא: **אדם תשוב שאני.** דמקרי שדים נפשייהו לאזוקי: **עשרה** כוסות דמים האכל מפרש טעמא כמזבות צפ"ק (דף ה'): **שלוש.** מיצה שציעית לשא ה' פניו אליך וגו': **לעונה מצטרף.** אם שמה שצעה וזמר עמיה: **אפקינהו לרבנן בארבעה.** ושהיה את השמיני און שמיני מצטרף פעמים הרבה כשהיו נפטרים ממנו היה משקן ויש פעמים שלא היה משקן ושהיה את השמיני ונפטרין: **דאוסנן פפקא הוה.** שהיה רגיל להקשות בשעת הדרשה: **לא אפקרי מוין.** ולא חיישין לווגות: **בפרי.** כסי קטלינא ליה משום זוגות: **איפקרי ונפיק.** צווגות מאי מקמיה: **זקפא.** אגודל: **ואי שמע קלא.** ואפילו קול אדם או אשה דלמך ארבעה נימא אינו ממש: **רישטינהי דנשים כשפניות.** השולטת עליהם אמרה לי דבר זה: **הכי חמימי בדיוקולי בוויא.** זואה חמה כסלים נקודים וקולוים: **לפומייכו נשי חרשייתא.** יודמנו לפיכס נשים כשפניות: **קרה קרחיי.** יהי רצון שימרטו אותן שערות שלכס שאתן מכשפות צהן: **פרח פרחייכו.** ישא הרוח אותן פירורי לחם שאתן מכשפות צהן: **איבדור רשב"ג**

מלוא בלגפי נפשה היא. ואין מנטרפין זה לזה: **אמאי נמלך הוא.** ואין מנטרפין לווגות: **הכי קאמר לא יאכל חרי ויעשה לרכיו אפילו פעם אחת.** או אם שמה לא ישמש: **דילמא חליש.** מחמת תשמיש אידי דזווגות קאי מיתרע: **שלא ראה פני השוק.** בין כוס לכוס: **ולא אמרן.** דמרעי ליה זוגות אללא ללאת לדרך אחר הזוגות אבל לעמוד צביתו לית לן צה: **מני כשורי.** כששומה כוס זה מסתכל בצוקרה זו וכשואף אותה שני מסתכל בשאללה ולפי חשבון הקורות מודהר צווגות: **כי הוה שפי חד כסא מנקטא פרי כסי.** דהוו להו תלתא: **אדם תשוב שאני.** דמקרי שדים נפשייהו לאזוקי: **עשרה** כוסות דמים האכל מפרש טעמא כמזבות צפ"ק (דף ה'): **שלוש.** מיצה שציעית לשא ה' פניו אליך וגו': **לעונה מצטרף.** אם שמה שצעה וזמר עמיה: **אפקינהו לרבנן בארבעה.** ושהיה את השמיני און שמיני מצטרף פעמים הרבה כשהיו נפטרים ממנו היה משקן ויש פעמים שלא היה משקן ושהיה את השמיני ונפטרין: **דאוסנן פפקא הוה.** שהיה רגיל להקשות בשעת הדרשה: **לא אפקרי מוין.** ולא חיישין לווגות: **בפרי.** כסי קטלינא ליה משום זוגות: **איפקרי ונפיק.** צווגות מאי מקמיה: **זקפא.** אגודל: **ואי שמע קלא.** ואפילו קול אדם או אשה דלמך ארבעה נימא אינו ממש: **רישטינהי דנשים כשפניות.** השולטת עליהם אמרה לי דבר זה: **הכי חמימי בדיוקולי בוויא.** זואה חמה כסלים נקודים וקולוים: **לפומייכו נשי חרשייתא.** יודמנו לפיכס נשים כשפניות: **קרה קרחיי.** יהי רצון שימרטו אותן שערות שלכס שאתן מכשפות צהן: **פרח פרחייכו.** ישא הרוח אותן פירורי לחם שאתן מכשפות צהן: **איבדור רשב"ג**

מלוא בלגפי נפשה היא. ואין מנטרפין זה לזה: **אמאי נמלך הוא.** ואין מנטרפין לווגות: **הכי קאמר לא יאכל חרי ויעשה לרכיו אפילו פעם אחת.** או אם שמה לא ישמש: **דילמא חליש.** מחמת תשמיש אידי דזווגות קאי מיתרע: **שלא ראה פני השוק.** בין כוס לכוס: **ולא אמרן.** דמרעי ליה זוגות אללא ללאת לדרך אחר הזוגות אבל לעמוד צביתו לית לן צה: **מני כשורי.** כששומה כוס זה מסתכל בצוקרה זו וכשואף אותה שני מסתכל בשאללה ולפי חשבון הקורות מודהר צווגות: **כי הוה שפי חד כסא מנקטא פרי כסי.** דהוו להו תלתא: **אדם תשוב שאני.** דמקרי שדים נפשייהו לאזוקי: **עשרה** כוסות דמים האכל מפרש טעמא כמזבות צפ"ק (דף ה'): **שלוש.** מיצה שציעית לשא ה' פניו אליך וגו': **לעונה מצטרף.** אם שמה שצעה וזמר עמיה: **אפקינהו לרבנן בארבעה.** ושהיה את השמיני און שמיני מצטרף פעמים הרבה כשהיו נפטרים ממנו היה משקן ויש פעמים שלא היה משקן ושהיה את השמיני ונפטרין: **דאוסנן פפקא הוה.** שהיה רגיל להקשות בשעת הדרשה: **לא אפקרי מוין.** ולא חיישין לווגות: **בפרי.** כסי קטלינא ליה משום זוגות: **איפקרי ונפיק.** צווגות מאי מקמיה: **זקפא.** אגודל: **ואי שמע קלא.** ואפילו קול אדם או אשה דלמך ארבעה נימא אינו ממש: **רישטינהי דנשים כשפניות.** השולטת עליהם אמרה לי דבר זה: **הכי חמימי בדיוקולי בוויא.** זואה חמה כסלים נקודים וקולוים: **לפומייכו נשי חרשייתא.** יודמנו לפיכס נשים כשפניות: **קרה קרחיי.** יהי רצון שימרטו אותן שערות שלכס שאתן מכשפות צהן: **פרח פרחייכו.** ישא הרוח אותן פירורי לחם שאתן מכשפות צהן: **איבדור רשב"ג**

רבינו הגנאל

השוטה (שתי) כוסות דמו
בראשו, ואם ראה פני
השוק(א) או יושן או יצא לבית
הכסא אינו חושש. עשרה
(ווגות) כוסות אין בהן
משום זוגות מדתקנינו
רבנן בבית האבל, וישמך
שהוא סוף ג' תיבות, ויתכן
שהוא סוף חמשה, שלום
שיא תיבה שביעית, הני
כלהו לא מצטרפי לרעה,
כלומר כוס הג' אינו
מצטרף עם הד', ולא
הה' עם הו' ולא הו'
עם הח'. רבה בר רואי
דאיתוק משום דאוחבה
לרבא בפירקא, אמר ויזף
בשוגג בין במדי, ארבעה
במדיד מוקינן.

א) נראה דהיה לנביט נכסא
אחרת בגנאל דלא יען או
יזף לית הכסא איתו חושש
משום זוגות וז"ל.

א) נראה דהיה לנביט נכסא
אחרת בגנאל דלא יען או
יזף לית הכסא איתו חושש
משום זוגות וז"ל.

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

רשב"ם

איבדור טלנוויניי. יכו מפחרין תכלין שלכס: פרחיה זיקא למוריקא חדא דנקטיוס. שא הכוח אותו כרכוס חדש שאמן אוחות צידן לכסף צו: אדחני ואחנני לא (א) אסי לגו. כל זמן שמסו עלי מן השמים ואני חסתי על עממי ואמס חסמס על ציאתי לא צאתי ציינס: וספשא דאסיפי לגו קרחני וחנני. הואיל וצאתי ציינס יודע אני שנתקרו רחמיך מעלי וגם רחמי נתקרו שלא חסתי על עממי: קפיד ארושמה דחניסא. כשמוכרין יין חוקקין פגימות הרבה צבצית למספר האיפות וקפיד עלייהו רב דימי שלא ייחוס צוגות וילאו: וד"א. יש פרי אחד שמתקפידין צוגותיו: והא דאמרן לעיל עשרה סמניא ב"ו אין בן משוס ווגוס. הי"מ היכא דליכא כשפים נשים כשפניות: גם ציה. פגע צו: ה"ג פקע הוא וזוהו דקלא. יבש הדקל מכח כשפים: קערות. אם אכל שמי קערות: חוס אין צם משוס ווגוס. אם שמה צמתי מנייות לא אמרין כשמי כוסות דמי. לשון אחר חנות השומה צה וזוגות לא קפדי מווקין עלה ללאו קביעותא היא והוא עובדא לעיל כשפים שאני: איספרגוס. מתקין לשמות קודם אכילתו צווקר: ווגי לחומרא. אם אני יודע על שמה ווגוס אם לא ישמה דאס שמה ווגות הואיל ועמנו לזרפן מנטרפין לטובה ואס לא שמה ווגות נמלך הוא ואין מנטרפות לרעה: ואמרי לה ווגי לקולא. שלא ישמה דכיון דשמי גלי דעמיה דקפיד אווגות ואי מעיקרא לאו צוגות קאי והשתא שמי הוא מנטרפי להו וקפדי להו צהדיה: על המחובר לו. גבי טומאות קאי דתנן (כלים פכ"ז ט"ו) מפך חמשה על חמשה מחללת ששה על ששה והכי קאמר אם יש מחללת חמשה ואינו מקבל טומאה וטפח מפך מחובר לו הואיל וחמור הימנו מנטרף לו ומקבל טומאה אבל אם מפך ארבעה וטפח מקבל מחובר לו הואיל וקל הוא ממנו אין מנטרף לו: ה"ג אמר רב נחמן כרי מקמי סכא וחדא אסכא מאטרפי חד מקמי סכא וסריא אסכא לא מאטרפי. הואיל וסתי אסכא ווגות לא מהני ליה צירוף: וד"ע. אפילו רב משרשיא תרתי אסכא וחד צמר סכא לא מאטרפי: משוס מעשה דרבה צר נחמני. דאלרביניהו לאהדורי סכא קמיה צב"מ צהשוכר את הפועלים (דף פ"ג): על המזוג. אם שמה יין מזוג ואח"כ שמה משקה אחר המזוג מנטרף צין לטובה צין לרעה: ח"ו

איבדור טלנוויניי. יכו מפחרין תכלין שלכס: פרחיה זיקא למוריקא חדא דנקטיוס. שא הכוח אותו כרכוס חדש שאמן אוחות צידן לכסף צו: אדחני וחנני לא אסי לגו. כל זמן שמסו עלי מן השמים ואני חסתי על עממי ואמס חסמס על ציאתי לא צאתי ציינס: וספשא דאסיפי לגו קרחני וחנני. הואיל וצאתי ציינס יודע אני שנתקרו רחמיך מעלי וגם רחמי נתקרו שלא חסתי על עממי: קפיד ארושמה דחניסא. כשמוכרין יין חוקקין פגימות הרבה צבצית למספר האיפות וקפיד עלייהו רב דימי שלא ייחוס צוגות וילאו: וד"א. יש פרי אחד שמתקפידין צוגותיו: והא דאמרן לעיל עשרה סמניא ב"ו אין בן משוס ווגוס. הי"מ היכא דליכא כשפים נשים כשפניות: גם ציה. פגע צו: ה"ג פקע הוא וזוהו דקלא. יבש הדקל מכח כשפים: קערות. אם אכל שמי קערות: חוס אין צם משוס ווגוס. אם שמה צמתי מנייות לא אמרין כשמי כוסות דמי. לשון אחר חנות השומה צה וזוגות לא קפדי מווקין עלה ללאו קביעותא היא והוא עובדא לעיל כשפים שאני: איספרגוס. מתקין לשמות קודם אכילתו צווקר: ווגי לחומרא. אם אני יודע על שמה ווגוס אם לא ישמה דאס שמה ווגות הואיל ועמנו לזרפן מנטרפין לטובה ואס לא שמה ווגות נמלך הוא ואין מנטרפות לרעה: ואמרי לה ווגי לקולא. שלא ישמה דכיון דשמי גלי דעמיה דקפיד אווגות ואי מעיקרא לאו צוגות קאי והשתא שמי הוא מנטרפי להו וקפדי להו צהדיה: על המחובר לו. גבי טומאות קאי דתנן (כלים פכ"ז ט"ו) מפך חמשה על חמשה מחללת ששה על ששה והכי קאמר אם יש מחללת חמשה ואינו מקבל טומאה וטפח מפך מחובר לו הואיל וחמור הימנו מנטרף לו ומקבל טומאה אבל אם מפך ארבעה וטפח מקבל מחובר לו הואיל וקל הוא ממנו אין מנטרף לו: ה"ג אמר רב נחמן כרי מקמי סכא וחדא אסכא מאטרפי חד מקמי סכא וסריא אסכא לא מאטרפי. הואיל וסתי אסכא ווגות לא מהני ליה צירוף: וד"ע. אפילו רב משרשיא תרתי אסכא וחד צמר סכא לא מאטרפי: משוס מעשה דרבה צר נחמני. דאלרביניהו לאהדורי סכא קמיה צב"מ צהשוכר את הפועלים (דף פ"ג): על המזוג. אם שמה יין מזוג ואח"כ שמה משקה אחר המזוג מנטרף צין לטובה צין לרעה: ח"ו

ואסיקא כל דקפיד קפדי בהדיה. שני ביצים שני אנודים שני קשיאים ודבר אחר הלכה למשה כסני, וגזרו רבנן על ד"א ובלהו וגזרו משה ר"א שלא תפרשו. והוא דגרישה לרביהו ואלא ואסבא קחנאה למשה רגיל בעלה קחנאה למשה וזגות ואשקיה דזגות און כ"ו. קערות וכוטות און הכלל כל שבמרו בידו שפוס חייסין. כגון פירות וביצים, גמרו בירי אדם לא חייסין. אמר רב יוסף תרי חייסין. אמר רב יוסף (לא מצטרף ותרתי דחמרי) וד שטרבא לא מצטרף וסימנן כדתנן כל המחובר לו [מן החמור ממנו] תרי הוא כמורו, חיי טמא, קל ממנו כמו השטר טמא. כול עלמא תרי אסכא וחד בתי תבאי לא מצטרף. משוס מעשה דרבה בר נחמני ופיר' בפרק השוכר.

הגהות רב"ח

(א) רש"י ד"ה אדחני ואחנני לא אחתי לגו:

וגי לחומרא. אם אינו יודע אם שמה ווגות ואס לאו ישמה דאס שמה ווגות נמלך ואינו מנטרף לרעה: ואמרי לה ווגי לקולא. שלא ישמה דכיון דשמי גלי דעמיה דקפיד אווגות ואי מעיקרא לאו צוגות קאי והשתא שמי הוא מנטרפי להו וקפדי להו צהדיה: על המחובר לו. גבי טומאות קאי דתנן (כלים פכ"ז ט"ו) מפך חמשה על חמשה מחללת ששה על ששה והכי קאמר אם יש מחללת חמשה ואינו מקבל טומאה וטפח מפך מחובר לו הואיל וחמור הימנו מנטרף לו ומקבל טומאה אבל אם מפך ארבעה וטפח מקבל מחובר לו הואיל וקל הוא ממנו אין מנטרף לו: ה"ג אמר רב נחמן כרי מקמי סכא וחדא אסכא מאטרפי חד מקמי סכא וסריא אסכא לא מאטרפי. הואיל וסתי אסכא ווגות לא מהני ליה צירוף: וד"ע. אפילו רב משרשיא תרתי אסכא וחד צמר סכא לא מאטרפי: משוס מעשה דרבה צר נחמני. דאלרביניהו לאהדורי סכא קמיה צב"מ צהשוכר את הפועלים (דף פ"ג): על המזוג. אם שמה יין מזוג ואח"כ שמה משקה אחר המזוג מנטרף צין לטובה צין לרעה: ח"ו

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

קיא.

ארי"ק בלש"ת א"א קשת אפקיה.

רבינו הנאכל

אמר ר' יוחנן כל המוגז מצטרף ואפי' מים והני מילי חמימי לגו קרידי או קרידי לגו חמימי. ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו, הנפנה בין דקל לבתול, והעובר בין ב' דקלים, והעובר על מים שפוכים ואפי' שפכתו בתו. והשוותה מים שאולין. ולא אמרו אלא דשילינהו קטן דבריא נאכל שילינהו דבריא או קטן במתא, או חמרא ושכרא לית לן בה. תרי דפסקינהו ניה, אם תחלת נדה היא הורגת אחד מהן, ואם סוף נדה היא עושה מריבה ביניהם, מאי תקתינהו נפתח באל ובימי באל. יש מי שאומר יפתח פסוק באל ויסיים במצרים עד מה פעל אל. יש מי שאומר לא אלא יפתח אל [אלהים] ה' הצלינו מכל רע ומכל טק וחלי ובידך בה וגבורה כי אתה אל. וכן יפתח [בלא] ריבנו ואל תשני אלהי ואל תעוני שמירי כאישון בת עין מלא שאולות וזן לי בקשותי טרם אקראך. תעני, ואל תאמר לא. מאן דפגע בנדה כי טלקא מביבת מצוה, [אן] איהו קריס ומשמש אחד ליה ורוח זנונים. אי איהו קדמה ומשפחה אחיא לדידה ורוח זנונים. מאי תקתינהו ניבא הכי שופך בוד על נדיבים וגו'.

חון ממים. מוזגים כגון קרידי בחמימי וחמימי בקרידי דמיא לא מוזגא היא וחס היא שמה בתחלה יין אין אלו מנטרפות לו: ולא אמין. (א) מים מוזגין אין מנטרפין לין מוזג: ארבעה דברים. כולן משום רוח רעה: אלא דלא הוי ד' אמוס. דלא שניק רוחא [לשדלא] לעבור בין דקל לכומל משום הכי מוקף ליה: אלא דלינא דירכא אחרניא. שמהא שידא יכולה להלך צו דעכשיו זה בא צנצולה והפסיד דרכה והכי מוקף ליה: ולא אמין. דרות רעה שורה על המים אלא בעיר המקום לר הן שאלין וסורה עליהן. לישנא אחרניא דשרי עלייהו אלא גשדה דלא שכימי מיא דמסרה נפשה לאוקאף: דלא אפסקינהו צעפרא. שלא פיר עליהן עפר: גמוד מסאני. נמכוון המנעלין: וזו כרעיה. ויבשו רגלין:

אין ממלעין. לא יעברו בין שני אנשים: ואין מסמלעין. לא יעבור איש אחד בין ג' כלבים בין שמי נשים בין שמי דקלים: נפתח באל ונסיים כאל. אל מוליאם ממלעים (במדבר כג) כי לא נחש ציעקב וגו' עד מה פעל אל: נפתח באל ונסיים באל. לא אלא עד לא יקימנה (שם): הורגם אחד מהן. שמוקמן כמה שעברה ציניהן: ימן (בחרבותיו) ובחומותיו [יחזקאל] (ט) מפי המורה או הגמ' ומקלא אשר שמע מפי רבו: דקל יחידי. שאין דקל אחר סמוך לו אבל כשי דקל אחר מפסקת השדא לדקל האחר ואינה מוקמתו: בחל. שהמקום לר ואין לה דרך לנטות ימין ושמאל ושורה עליו ומוקמתו: האי

רשב"ם
חון. מקרידי בחמימי וחמימי בקרידי דהא לא מוזגא היא דמיין צמיין וניהו מה לי קרידי ומה לי חמימי מ"מ מין א' הוא ואס' א' הוא ואס' שמה בתחל' יין מוזג אין אלו מנטרפות לו: אמר רב פפא לא אמין ר'. אדר' יוחנן קאי דאמר אפילו מים ובה רב פפא לפסח לא אמין דמנטרפין אלא קרידי בחמימי וחמימי בקרידי דהיא חשיב ר' יוחנן מוזג אבל חמימי לגו חמימי מקרידי לגו חמימי עלמא לא לא יעברו מוזג ולא מנטרפי: ארבעה דברים נ' משום רוח רעה ולקמן מפרש להו מדא חלד: אלא דלא הוי

ארבע אמוס. דלא שבק רוחא שידא להלך דעכשיו בא זה בא צנצולה והפסידה את דרכה והכי מוקף ליה: אלא דאמין. דרות רעה שורה על המים אלא בעיר המקום לר הן שאלין וסורה עליהן. לישנא אחרניא דשרי עלייהו אלא גשדה דלא שכימי מיא דמסרה נפשה לאוקאף: דלא אפסקינהו צעפרא. שלא פיר עליהן עפר: גמוד מסאני. נמכוון המנעלין: וזו כרעיה. ויבשו רגלין: אין ממלעין. לא יעברו בין שני אנשים: ואין מסמלעין. לא יעבור איש אחד בין ג' כלבים בין שמי נשים בין שמי דקלים: נפתח באל ונסיים כאל. אל מוליאם ממלעים (במדבר כג) כי לא נחש ציעקב וגו' עד מה פעל אל: נפתח באל ונסיים באל. לא אלא עד לא יקימנה (שם): הורגם אחד מהן. שמוקמן כמה שעברה ציניהן: ימן (בחרבותיו) ובחומותיו [יחזקאל] (ט) מפי המורה או הגמ' ומקלא אשר שמע מפי רבו: דקל יחידי. שאין דקל אחר סמוך לו אבל כשי דקל אחר מפסקת השדא לדקל האחר ואינה מוקמתו: בחל. שהמקום לר ואין לה דרך לנטות ימין ושמאל ושורה עליו ומוקמתו: האי

רשב"ם
חון. מקרידי בחמימי וחמימי בקרידי דהא לא מוזגא היא דמיין צמיין וניהו מה לי קרידי ומה לי חמימי מ"מ מין א' הוא ואס' א' הוא ואס' שמה בתחל' יין מוזג אין אלו מנטרפות לו: אמר רב פפא לא אמין ר'. אדר' יוחנן קאי דאמר אפילו מים ובה רב פפא לפסח לא אמין דמנטרפין אלא קרידי בחמימי וחמימי בקרידי דהיא חשיב ר' יוחנן מוזג אבל חמימי לגו חמימי מקרידי לגו חמימי עלמא לא לא יעברו מוזג ולא מנטרפי: ארבעה דברים נ' משום רוח רעה ולקמן מפרש להו מדא חלד: אלא דלא הוי ארבע אמוס. דלא שבק רוחא שידא להלך דעכשיו בא זה בא צנצולה והפסידה את דרכה והכי מוקף ליה: אלא דאמין. דרות רעה שורה על המים אלא בעיר המקום לר הן שאלין וסורה עליהן. לישנא אחרניא דשרי עלייהו אלא גשדה דלא שכימי מיא דמסרה נפשה לאוקאף: דלא אפסקינהו צעפרא. שלא פיר עליהן עפר: גמוד מסאני. נמכוון המנעלין: וזו כרעיה. ויבשו רגלין: אין ממלעין. לא יעברו בין שני אנשים: ואין מסמלעין. לא יעבור איש אחד בין ג' כלבים בין שמי נשים בין שמי דקלים: נפתח באל ונסיים כאל. אל מוליאם ממלעים (במדבר כג) כי לא נחש ציעקב וגו' עד מה פעל אל: נפתח באל ונסיים באל. לא אלא עד לא יקימנה (שם): הורגם אחד מהן. שמוקמן כמה שעברה ציניהן: ימן (בחרבותיו) ובחומותיו [יחזקאל] (ט) מפי המורה או הגמ' ומקלא אשר שמע מפי רבו: דקל יחידי. שאין דקל אחר סמוך לו אבל כשי דקל אחר מפסקת השדא לדקל האחר ואינה מוקמתו: בחל. שהמקום לר ואין לה דרך לנטות ימין ושמאל ושורה עליו ומוקמתו: האי

(א) נעי' בפרש"י נדה ח. ד"ה דמנא (ב) ע"י לקמן ק"ה, א [ג]יל ההוא, (ד) נעי' מוס' ב"מ פד. ד"ה ימי אשער עינא, (ה) נעי' ש"ן י"ד סוף סי' קל"ח, ו' ב"ס"א: דמיס' במים, (ז) ויחזקאל כ"ו.

תורה אור השלם

1. שפך בוד על נדיבים ויתעם בתוה לא דרד: ויתעם בתוה לא דרד: תהלים ק"מ
2. גם כי אקך בניא צלקות לא אירא רע כי אקח עמדי מנטרפין ומשענתך תהיה יחמיני: תהלים כ"ד

הגהות הב"ח

(א) גם אלא אפסקינהו בעפרא א' ק"ג: (ב) שם דהוא נבלא דרבי: (ג) רש"י ד"ה ולא אמין דמיס' מוזגין מנטרפין כ"ל וזכית לין ממק:

גיליון הש"ס

תוס' ד"ה נפתח בוד. ואה על גב דמברא חרופתא ב"ח. עשועט טו ע"כ:

הגהות מהר"ב

רבינו הר"ב [א] רש"י ד"ה חיק. כל ממקו שמוסר רש"י המורה הוא רבו של רש"י כן מוחם בלשון רש"י ב"ה חיק קבל וכו' ובלשון הרמב"ם שם ד"ה ממקולו וכו' נפתח בוד נמנו על רש"י היה רבינו הרמב"ם:

נפתח באל. פי' רש"י אל מוליאם ממלעים ונפתח באל לא איש אל וכיז ואפי' ד' דאסור להטרפות צדדי מורה להגן שרי והא דאמר' ב'פ' כמה אשה (שבת דף טו.) לאשתחא צמירמא לישקול סכינא וכו' ולימא ויאמר משה אסורה נא וארצה וגו' משום סכנה שרי ור"ח פי' נפתח באל לימא הכי אל אלהים ה' הצלינו מכל רע ומכל מוק אשר צידך כח וגבורה כי אתה אל ונפתח באל לא מטעמי אלהי ולא מעוזני שמירי כאישון בת עין טרם אקרא טעני ואל תאמר לא: **אם תחלת נדה היא הורגת.** יש מפרש אס עושה להן כישוף: ואולי על מים שפוכין ואפילו שפכתו אשתו הנפנה בין דקל לבתול לא אמרו אלא דשילינהו קטן דבריא נאכל שילינהו דבריא או קטן במתא, או חמרא ושכרא לית לן בה. תרי דפסקינהו ניה, אם תחלת נדה היא הורגת אחד מהן, ואם סוף נדה היא עושה מריבה ביניהם, מאי תקתינהו נפתח באל ובימי באל. יש מי שאומר יפתח פסוק באל ויסיים במצרים עד מה פעל אל. יש מי שאומר לא אלא יפתח אל [אלהים] ה' הצלינו מכל רע ומכל טק וחלי ובידך בה וגבורה כי אתה אל. וכן יפתח [בלא] ריבנו ואל תשני אלהי ואל תעוני שמירי כאישון בת עין מלא שאולות וזן לי בקשותי טרם אקראך. תעני, ואל תאמר לא. מאן דפגע בנדה כי טלקא מביבת מצוה, [אן] איהו קריס ומשמש אחד ליה ורוח זנונים. אי איהו קדמה ומשפחה אחיא לדידה ורוח זנונים. מאי תקתינהו ניבא הכי שופך בוד על נדיבים וגו'.

דמפי